

2 ta' Gunju, 1967

Imhaffin

S.T.O. Prof. Sir Anthony J. Mamo, O.B.E., C.St.J., Q.C., B.A.,
LL.D. — President

Gnorr. Prof. J.J. Cremona, K.M., LL.D., B.A., D.Litt. (Rome),
B.A., Hons. (Lond.), Ph.D. (Lond.), F.R.Hist.S. —
Vici-President

Gnorr. J. Flores, B.L. Can., LL.D.

John Xuereb bhala President u Anthony Grech bhala Segretarju
rispettivament tal-Union of Private Hire Bus Owners

versus

Joseph Grech

**Bus — Omnibus — Private hire — Konduttur — Obbligu li
zzomm — Liġi interpretazzjoni ta' — "Plying for hire"**

*F'dina s-sentenza l-Qorti ddiskuttiet l-prinċipji li għandhom fir-
regolaw l-interpretazzjoni tal-liġi in general u in partikul-
lari l-kliem "plying for hire" fir-regolament 127 tar-Regola-
menti dwar il-Vetturi tal-Mutur — (G.N. no. 24 tal-1948).
Ma hemmx obbligu f'min jikri bus għal-private hire li jim-
pjega kunduttur fuqha.*

Il-Qorti, rat l-att taċ-ċitazzjoni quddiem il-Qorti tal-Kum-
mercé tal-Maestà Tagħha r-Regina li bih l-atturi nomine wara

li ppremettew li huma ġew inkarigati jagħmlu servizz bil-Private Buses tal-Union għat-trasport tat-tfal ta' l-iskola tas-servizzi. u, u kif ġie rikjest, l-istess Buses kollhom ikunu provduti b'conductor u li l-konvenut għandu jagħtuhom għar-raġunijiet premissi s-somma ta' £58.10.0 (tmienja u ħamsin lira u għaxar xelini) kif dettaljata fil-kont hawn unit Dok. A rappreżentanti l-ħlas dovut talli l-Buses ġew provduti b'conductor, talbu li — premissi d-dikjarazzjonijiet neċessarji u mogħtija l-provedimenti kollha opportuni — l-konvenut ikun kundannat iħallahom is-somma ta' £58.10.0 għar-raġunijiet fuq indikati. Bl-ispejjeż u bl-imghax kummerċjali;

Rat in-nota tal-eċċezzjonijiet tal-konvenut li biha qal li hu qatt ma inkariga lill-attur nomine jagħmlulu s-servizz imsemmi 'nċ-ċittazzjon' imma, uħala kumtattur, kien kostett jagħti x-xogħol lill-Union of Private Hire Bus Owners u għalhekk dawn għandhom id-dritt li jithallsu skond it-tariffa u min-naħa tiegħu hu għandu dritt li jieħu servizz skond il-liġi; hu ħallas skond it-Tariffa u għalhekk m'għandu jagħti xejn lill-atturi nomine;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tal-10 ta' Mar 1967 li biha laqgħet it-talba tal-atturi għall-ħlas mitlub u ordnat illi l-ispejjeż, iħqgħu bla taxxa bejn il-kontendenti bid-dritt tar-registru għall-konvenut wara li kkunsidrat —

Omissis.

Rat in-nota tal-appell tal-imsemmi Joseph Grech u l-petizzjoni tiegħu li biha talab illi l-imsemmiġa sentenza tigi revokata fil-meritu billi jiġu miċħuda t-talbiet attriċi u riformata fil-kap tal-ispejjeż billi dawn jiġu akkollati kollha lill-attur.

Rat ir-risposta tal-atturi li biha hemm issottomettew ir-

raġunijiet tagħhom għaliex fil-fehma tagħhom l-appelli tal-konvenut Grech għandu jiġi miċhud bl-ispejjeż.

Rat l-atti kollha tal-kawża, se għet it-trattazzjoni u kkunsidrat —

Illi l-kwistjoni li fuqha jaġġira l-preżenti appell hi jekk in-nollijiet stabbiliti fit-Taqsima IV tat-Tabella I tal-Iskeda Annnessa mal-Ordni tal-1959 li jemenda l-Ewwel Skeda tal-Kodiċi tal-Liġijiet tal-Pulizija (Legal Notice No. 73 tal-1959) jinkludux jew le anke l-provvista ta' konduttur. Il-kontestazzjoni bejn il-partijiet tista' tgħid għet koncentrata fuq jekk kienx legalment meħtieġ illi "private hire omnibus" bħal dawk li għalihom tiffirixxi l-ċittazzjoni ikollha konduttur, li naturalment, in vista tar-regolament invokat mill-appellanti (regolament 127 tar-Regolamenti dwar il-Vetturi tal-Mutur — Notifikazzjoni tal-Gvern No. 24 tal-1948), irid fil-każ ikun liċenzjat mill-Kummissarju tal-Pulizija. Dwar dan il-punt li għet trattat miż-żewġ kontendenti bħala l-punt kruċjali tal-kwistjoni— u hekk verament jidher li hu — l-Qorti ser tittratta aktar 'il quddiem wara li tikkunsidra xi punti oħrajn li għet ukoll sollevati.

Illi l-appellanti issottometta li meta kuntrattur bħala jiehu kuntratt għat-trasport tat-tfal tal-iskola mingħand is-Servizzi l-Kummissarju tal-Pulizija jeżiġi illi s-servizz jiġi offert fl-ewwel lok lill-proprietarji tal-"private buses", li minnhom l-imsemmija Union ttrappreżenta xi hamsin u li f'dan is-sens il-kuntratt bejn il-kuntrattur u l-Union jew proprietarji oħra ta' "private buses" ma jistax jingħad li hu għal kollox liberu.

Illi din il-Qorti ma tarax li dan ir-rifless, almenu fit-termini li fih għet formulat fil-kontest tal-preżenti għidizzju, għandu strettament attinenza għas-soluzzjoni tal-kwistjoni in eżami. L-istess jingħad għar-rifless ieħor ta' indoli pjuttost marginali illi, stanti li l-tariffa għall-"private hire omnibuses" li

jittrasportaw tfal tal-iskola hi aktar vantaġġjuża għas-sid mit-tariffa tar-“route omnibus” li jgħorru tfal tal-iskola, mhux logiku li l-konduttur ta’ “private hire omnibus” għandu jithallas meta n-nel huwa ferm aktar għoli min dak ta’ “Route omnibus”. Infatti anki jekk jiġi aċċentat li dan hu hekk, jistgħu jikkonkorru fatti estranei għall-obbligatorjetà tal-provvista ta’ konduttur li jiddeterminaw sitwazzjoni simili, bħallikieku t-“turn-over” akbar tar-“route omnibuses”.

Illi, kif intqal, il-vera bażi tal-kontestazzjoni kienet u baqgħet l-interpretazzjoni tar-regolamenti 127 tal-imsemmija Regolamenti; kollegat ma’ dispożizzjonijiet oħra rilevanti u skond l-ewwel Onorabbli Qorti, mal-użu ta’ kif id-dispożizzjonijiet rilevanti ġew interpretati f’dan ir-rigward.

Illi għalkemm klassi ta’ ċirkostanzi esterni li, “in peculiar circumstances” kif jgħid Maxwell (on Statutes, p. 28), ġie li ittiegħdet in konsiderazzjoni fl-interpretazzjoni ta’ liġi, tikkonsisti f’atti magħmulin taħtha in kwantu l-użu jista’ jiddetermina s-sinjifikat tal-kliem. ad ogni modo meta s-sinjifikat mhux veru minn ambigwiżà, din il-Qorti tippreferixxi tinterpreta r-regolamenti in kwistjoni in bażi għalih innifsu fil-kontest tar-Regolamenti li minnhom jifforma parti u l-Ordinanza li taħtha dawn saru.

Illi dawn ir-Regolamenti saru taht l-artikolu 16 tal-Kap. 105. Issa l-Kap. 105 fl-artikolu 2 jagħti definizzjoni ta’ “motor omnibus” li hi hekk: “the words ‘motor omnibus’ mean any vehicle propelled by mechanical power plying for hire for the conveyance of passenger in a public street or place and on which passengers or any of them are charged separate fares. Din id-definizzjoni ma tidhirx li tinkludi t-tip ta’ omnibus li dwaru qed issir din il-kawża. Normalment hu prinċipju li jekk regolamenti jikkontjenu kliem identiċi għal dawk użati fl-“enabling law”, dak il-kliem għandhom jiġu interpretati fl-is-

tess mod kif huma interpretati f'dik il-liġi (Maxwell, p. 51). Però fil-każ preżenti r-regolamenti jikkontjenu definizzjoni speċjali ta' "Motor omnibus" li hi differenti min dik tal-"principal law". Dan "per se" mhux "ultra vires" għax taht l-artikolu 16 tal-"principal law" jista' jsiru regolamenti għall-hafna ta' diversi skopijiet li jirrigwardaw il-"motor cars" u l-keima "motor car" fl-istess "principal law" għandha konnotazzjoni tant vasta li tinkludi, fost vejkoli oħra, anki kwalunkwe tip ta' "motor omnibus". Id-definizzjoni ta' motor car" infatti hi hekk: "any vehicle propelled by mechanical power". Għalhekk ir-regolamenti setgħu jipprovdu għal diversi tipi ta' "motor omnibus" u għall-finijiet tagħhom setgħu jagħtu d-definizzjoni li riedu ta' "motor omnibus" purkè f'każ partikolari ma jkunux inkonsistenti mad-dispożizzjonijiet tal-"principal law".

Illi d-definizzjoni ta' "motor omnibus" fir-Regolamenti (regolament 1) hi kif ġej; "the expression 'motor omnibus' means any motor vehicle which is licensed and/or registered to carry more than seven persons (including the driver) and is used for the conveyance of passengers on any public service route or on private hire". Din id-definizzjoni tinkludi fil-fehma tal-Qorti tant ir-"route omnibuses" kemm-il "private hire omnibuses" u għalhekk normalment fejn hi uzata dik l-espressjoni fil-korp ta' regolamenti għandha "prima facie" applika għaż-żewġ tipi ta' "omnibuses" sakemm mid-dispożizzjoni stess ma jkunx jidher li applika għal wiehed biss. Dan fil-fehma tal-Qorti hu infatti l-każ tar-regolament 127.

Illi r-regolament 127 jiddisponi kif ġej: "There shall be a licensed conductor on every motor omnibus plying for passengers unless special exemption is given in writing by the Commissioner of Police".

Illi fil-fehma tal-Qorti jassumu f'dan il-kontest importanza mhux żgħira l-kliem "plying for passengers". Apparti

l-fatt li fir-regolamenti in kwistjoni jidher li l-kelma "ply" hi udoperata in konnessjoni ma "route buses", is-sinjifikat ordinarju ta' din il-kelma jikkontieni "n-nozzjoni ta' "plying for hire", li hu s-sinjifikat ewlieni u naturali tal-kelma għalkemm ma jeżawrihiex (ara sentenza tal-Queen's Bench Division **Hedges v. Hooker** (1889), 60 L.T. 822, D.C., u l-Qorti ikkonsultat il-"judgement" ta' Lord Coleridge, C.J. a pagina 823). L-espressjoni "plying for hire", li l-Qorti almenu għall-finijiet tal-każ preżenti tikkunsidra sostanzjalment affini għall-"plying for passengers" timporta stedina ġenerali mill-persuna inkarigata mill-vejikolu lill-membri tal-pubbliku li jikkuntattaw miegħu għal trasport fil-vejikolu. Ikkunsidrati l-kliem "plying for hire" b'riferenza għal Town Police Clauses Acts 1847 u 1849, intqal infatti f'**Leonard v. Western Services Ltd.** (1927), 1 K.B. 702, D.C., illi "in order to constitute plying for hire within the meaning of the Acts there must be a general invitation by the person in charge of the vehicle to members of the public to make contracts with him for carriage in the vehicle." U f'każ preċedenti **Sales v. Lake** (1922), 1 K.B. 553, D.C. intqal min Lord Trevethin, C.I. b'riferenza għall-espressjoni "plying for hire" fil-Metropolitan Public Carriage Act, 1869: "In my judgment a carriage cannot accurately be said to ply for hire unless two conditions are satisfied: (1) there must be a soliciting or waiting to secure passengers by the driver or other person in control without any previous contract with them and (2) the owner or person in control who is engaged in or authorizes the soliciting or waiting must be in possession of a carriage for which he is soliciting or waiting to obtain passengers."

Illi fiċ-ċirkostanzi tal-każ preżenti ma jidhrix fil-fehma tal-Qorti li, in vista ta' dak li fuq intqal, jista' jinghad li kien hemm "plying for passengers" b'mod li l-preżenza ta' konduktur liċenzjat kienet rikjesta mill-preċett tal-liġi, u din l-interpretazzjoni ta' "plying for passengers" — din il-Qorti tpoġ-

giha hekk biss — takkorda wkoll mal-prattika li tidher imperranti relattivament għall-interpretazzjoni tar-regolament 127.

Illi dan hu l-aspett ġuridiku tal-kwistjoni li hu dak li proprjament jinteressa lill-Qorti. Però din il-Qorti tirrikonoxxi li bħala fatt jista' jkun hemm ċirkostanzi fejn l-interess pubbliku, safejn tista' tivvalutah din il-Qorti, jirrikjedi l-preżenza ta' kunduttur, liċenzjat jew le. Każ hekk jista' jkun proprju dak ta' omnibus li tittrasporta tfal tal-iskola. Il-Qorti naturalment tapprezza li l-konklużjoni li fid-dritt waslet għaliha kif fuq intqal ma timplikax li "private hire omnibus" ma jistax ukoll ikollu konduttur, imma tapprezza ugwalment illi timplika li m'għandix neċessarjament ikollu konduttur. Intqal illi min jikri l-omnibus, b'ix wieħed jgħid hekk, ikollu jagħmilha ta' konduttur hu, imma l-esperjenza amarament tgħallem illi preċett u sanzjoni legali jaslu ferm aktar 'il bogħod minn sempliċi assenjament fuq il-fattur varjabbli tal-kuxjenza tal-bniedem, speċjalment meta jkun involut l-iffrankar ta' flus u enerġija. Dan qed jingħad għall-attenzjoni tal-awtoritajiet li fil-kompetenza amministrattiva tagħhom din il-materja taqa'. F'dan irrigward dan hu l-aktar li din il-Qorti tista' tagħmel.

Għal dawn il-motivi u fis-sens tal-konsiderazzjonijiet premissi din il-Qorti tiddeċidi billi tiċhad l-appell u tikkonfermas-sentenza appellata. L-ispejjeż tal-ewwel istanza jibqgħu regolati kif ordnat mill-ewwel Onorabbli Qorti; dawk tal-appell jibqgħu għak-kariku tal-konvenut appellant.

